

6. Комунікація тварин

Комунікація тварин

Комунікація тварин – спілкування між особинами тварин одного або різних видів шляхом передачі інформації за допомогою різних сигналів

Передача інформації здійснюється:

- спеціальними органами (голосовий апарат, пахучі залози)
- всім тілом (форма тіла, поза, забарвлення, поведінка)

Сприйняття інформації відбувається за допомогою:

- органи чуття (органи нюху, смаку, зору, слуху, дотику)
- спеціальних рецепторів (електрорецептори, терморецептори)

У тваринному світі найпоширенішими мовами для спілкування є *мова звуків, мова запахів, мова рухів*

Мова звуків

Важливе значення у спілкуванні тварин має звукова мова. Від народження кожна тварина володіє певною кількістю звуків:

- передають інформацією про небезпеку
- допомагають тваринам розпізнати одне одного
- сповіщають про знайдену поживу
- відлякують ворогів
- висловлюють прості почуття
- спілкуються у темряві і на відстані

Мова запахів

Широко поширена серед птахів і «мова запахів».

Тварини родин Котячі, Кунячі, Собачі «мітять» межі території, де вони мешкають. Запахи дають тварині інформацію про статеву зрілість особин, здобич, ворогів чи небезпечні місця-пастки і капкани. Багато комах обмінюються інформацією, виділяючи у повітря хімічні сполуки – **феромони**.

Мова рухів

Важливу роль у спілкуванні тварин відіграє і мова рухів. Наприклад, погрозливі чи примирливі пози собак, танці бджіл, мімічні рухи приматів суттєво впливають на поведінку особин.

Є й інші системи спілкування з використанням світлових (світлячки, глибоководні кальмари), електричних (електричні сомики), ультразвукових (летучі миші), інфразвукових (у слонів) сигналів.

Візуальний спосіб спілкування представлений зовнішніми характеристиками, такі як яскраве забарвлення, малюнок на тілі, плями, наявність органів, що світяться.

За допомогою кольорів тварини:

- *ховаються від ворога,*
- *лякають його,*
- *маскуються, підкрадаючись до здобичі,*
- *"говорять",*
- *визначають представників свого виду,*
- *а також визначається статеві приналежність (метелики, тропічні рибки)*

Практично всі види тварин мають свою мову, і більшість з них «спілкуються» за допомогою цієї мови. Рівень «спілкування» безпосередньо залежить від рівня розвитку тварин

Отже, комунікація як спілкування й обмін інформацією є основою будь – яких проявів соціальної поведінки.

